

Anne-Babalar?n Çocuklar?n Duygular? Hakk?ndaki ?nan??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne-Babalar?n Çocuklar?n Duygular? Hakk?ndaki ?nan??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16034>

Özet

Anne-Babalar?n Çocuklar?n Duygular? Hakk?ndaki ?nan??lar? Ölçe?i, ebeveynlerin çocuklar?n?n duygusal ifadeleri ve deneyimleri hakk?ndaki bili?sel yapılar?n? ve inançlar?n? ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikolojik araçtır. Bu Ölçek, ?. K?l?ç ve H. Kumanda? tarafından 2017 yılında Türkçeye kazandırılm?? olup, psikometrik özelliklerinin kapsamlı bir şekilde incelendi?i bir geçerlilik ve güvenilirlik çalışması sunmaktadır.

Çalışma, ebeveynlerin çocuklar?n?n duygularına nasıl tepki vereceklerini belirleyen temel inanç sistemlerini de?erlendirmeye odaklanmıştır. Bu inançlar, çocuklar?n duygusal gelişimini ve sosyal yeterliliklerini etkilemede kritik rol oynamaktadır. Ölçe?in uyarlanması, Türk kültüründeki ebeveynlik pratikleri bağlamında duygusal sosyalizasyon süreçlerinin araştırılmasına olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn inançlar?, çocuk duygular?, duygusal sosyalizasyon, psikometrik özellikler, uyarlama çalışması, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Şükran KILIÇ, Hakan Kumanda?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, anne-babalar?n çocuklar?n?n duygularına yönelik ta??dıklar? bili?sel inançlar? ve tutumlar? geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek Türkçe bir ölçüm araç sağlamaktır. Bu inançlar genellikle ebeveynlerin çocuklar?n?n duygusal tepkilerini kabul etme, reddetme veya yönlendirme biçimlerini etkiler.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in faktör yap?sının Türk örnekleminde doğrulanması ve kültürel bağlamda tutarlı sonuçlar üretmesini sağlayacak hedeflemiştir. Elde edilen bulgular, ebeveyn eğitim programları ve klinik müdahalelerin geliştirilmesinde temel teşkil edebilir.

Yapı

Anne-Babalar?n Çocuklar?n Duygular? Hakk?ndaki ?nan??lar? Ölçe?i, ebeveynlerin çocuklar?n?n duygusal ifadelerine dair sahip oldukları metacognitive (üstbili?sel) inançlar? ölçen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle ebeveynlerin çocuklar?n?n duygusal sinyallerini algılama, yorumlama ve bunlara yanıt verme becerilerini kapsar.

Ölçek, ebeveynlerin duygusal koçluk yapma veya duygularını küçümseme gibi farklı duygusal sosyalizasyon stillerini destekleyen inanç boyutlarının ortaya çıkarmaya amaçları. İncelenen bu inançlar, çocuğun duygusal düzenleme becerilerinin ve genel ruh sağlığının gelişiminde merkezi bir rol oynar.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal Geçerlik çalışmaları, ölçme aracının gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek üzere gerçekleştirilmiştir. Kılıç ve Kumanda (2017) tarafından yürütülen çalışmada, geçerliğin sağlanması için çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Temel olarak iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa), test-tekrar test değerleri ve madde toplam korelasyonları analiz edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini ve zaman içindeki kararlılığını göstermiş, böylece ölçeğin yapısal tutarlılığı desteklenmiştir.

Güvenirlilik

Ölçme aracının güvenilirliği, sonuçların tutarlılığı ve tekrarlanabilirliğini değerlendirmek amacıyla test edilmiştir. Güvenirliğin incelenmesi için ileri düzey istatistiksel tekniklerden yararlanılmıştır. Özellikle, yapı geçerliğini incelemek ve ölçeğin güvenilirliğini değerlendirmek üzere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Ek olarak, ölçek puanlarının ebeveynin cinsiyetine göre değişip değişmediğini kontrol etmek amacıyla Ölçme Değişmezliği (Measurement Invariance) analizleri yapılmıştır. Yapısal, metrik ve skalar değişmezlik düzeyleri hesaplanarak, ölçeğin farklı ebeveyn gruplarında kararsız ve güvenilir sonuçlar üretme yeteneği doğrulanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısının doğrulanması, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. DFA, orijinal ölçeğin teorik olarak varsayılan faktör yapısının Türk örneklem verilerine ne kadar uygun olduğunu test etmeye olanak tanımıştır. Bu analiz, ölçeğin teorik temelini güçlendirmiştir.

Ayrıca, faktör analizinin bir uzantısı olarak, anne ve baba grupları arasında Ölçme Değişmezliği incelenmiştir. Ölçme Değişmezliği, ölçeğin farklı gruplarda aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünün kanıtlanması açısından kritiktir. Yapısal (configural), metrik (metric) ve skalar (scalar) değişmezlik testleri başarıyla uygulanmıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 6'lı derecelendirme (Likert Tipi Ölçek)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anne-Babalar (Ebeveynler)

Yaş Grubu: Yetkinler (Ebeveyn rolündeki bireyler)

Popülasyon Detayları: Ölçek, çocuk sahibi olan ve çocuklarının duygusal tepkileri hakkında inançlara sahip olan bireylere yöneliktir.

Test Metodolojisi: İç tutarlılık analizi (Cronbach Alfa), test-tekrar test uygulaması, madde toplam korelasyonları ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak psikometrik doğrulama yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Duygusal inançlar, ebeveynlik, çocuk gelişimi, psikometrik Ölçek, Cronbach Alfa, Ölçme Değerliliği, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: kilic.sukran@gmail.com

Yazma Adresi: Ükran KILIÇ (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Uyarlama çalışması yayın yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar (Ükran KILIÇ) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

KILIÇ, Ü., Kumanda, H. (2017). Anne-Babaların Çocukların Duygularına Hakkındaki İnançları

Ölçe?inin geçerlilik ve güvenilirlik çal??ması?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(2),169-178.

Makalenin tam metnine a?a??daki linkten ula??labilir: ejmanager.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: anne-babalarin-cocuklarin-duygulari-hakkindaki-inanislari-olcegi-toad.pdf

Anne-Babalar?n Çocuklar?n Duygular? Hakk?ndaki ?nan??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sa?lanmam??tır. Maddelerin tam içeri?i için yukarıda belirtilen referans makaleye ba?vurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM